

MAGYAR KURIR

Bécsből, Pénteken, Július' 27-dikén 1821.

Portugallia.

Párisba megérkeztek yala Lisbo-nából az arról való tudósítások, hogy azon hajók, melyek a Királyt és kíséreit Rio-de-Janeiróból Európába hozták, Július' 3-dikán jó reggel a Tágus torkába megérkeztek, és oda kikötvén, Király & Felsege a szárazra még azon napon délután kiszállott, s egyenesen a Püspöki fő templomba ment, a hol Te Deum laudamust éneklettek. — A templomból pedig familiájával együtt a Cortesek gyűlése szalájába ment a Felsege, s ott azon Constitúcióra, melynek sarkalatos pontjai a múlt Május 9-dik napján ezen gyűlés által meghatározottak vala, megesküdött.

A Király Aprilis' 26-dikán, a João (János) nevű lineahajón érkezett-meg Portugalliába, melyet két fregátok és számos szállító s egyéb hajók követtek. Azon emberek száma, kik a Királlyal Brasiliából Portugalliába jöttek, 900 familiákra, mindegygyütt 4000 emberekre tétetik. — A Brasiliában való Országlás Don Pedróra a Koronaörökösre, s első Ministeř Gróf dos-Areosa bizattatott.

Azt mondják, hogy a Királynak Rio-de-Janeiróból lett elindulását, lármás és véres történetek előzték volna meg, de a melyekről még semmi környülállásos tudósítások nem jöttek közre.

Spanyol Ország.

A közeli Ujságlevelekben említ-

tett Rota de nevű Obersterről illy újabb tudósítást közlenek a Párisi Ujságok Madridból Július' 3-dik napjáról: — „Gaceta de Gobierno (a' Kormányozószerk' Ujsága) kiadá az Oberster Rota d'et illető tiszti tudósításokat. Ezen Oberster mint már említett vala a Fontana-d'Oro klubjában azt a jelentést tette vala, hogy valamely Egyesület, mely a Szabad Kőmivesek módja szerint van összszerkeztetve, azon dolgozik, hogy a régi Országlás helyre állittassék, s a Cortesek eltöröltessenek. Az öt tárgya-zó Akták, a Belső Ministernek s a Madridi Polgári Kormányozónak aláírásaikkal vagy kiadattatva, s a terjesztetik általok a közönség' elejébe a mi már hasonlóképpen megirtam vala, hogy ezen Oberster az Országlószerk által szoros kérdésre vonatattott, hogy mondaná-meg, miben álljon ez az általa bejelentetett új összszerkeztési egyesület, de ő semmi bizonyos felfedezést nem tett, hanem csak holmi ide-s-tova való hatolásokkál s mendedmondával állott elé. A' dologban mindazáltal az a megjegyzésre méltó, vagy szembetűnő környülállás fordul elé, hogy ezen Oberster Madridban ma is szabadon jár le s fel, s az Országlószerket naponként újabb-meg-újabb lázszasztó irásocskálnak kiadásával boszszantja. — „Azt is kétséghívül olvasták eddig Uraságtok az Ujságlevelekből: hogy a Király a Cortesek gyűlésének ülését maga személyesen rekesztette-be: de azt nem olvasták Uraságtok ezen Ujságlevelekből, mert e-

zek erről semmit sem irtak, hogy a nép, midőn a Király a maga palotájából a gyűlésbe kiindult, melly nagy örömet mutatott. Ezen alkalmatossággal esmerhetette ám jól meg az ember a Madridi nép karakterét. A kézművesek 's egyéb parasztság elragadtatással kiáltoztak, hogy: Éljen a Király! midőn azonközben a Cortesek palotája bemenetelénél egy kisdéd, polgári öltözetű sereg, a bérekeedésig mind így kiáltozott: Éljen a nemzet! Éljen a nemzeti Fejedelemség! Éppen ezen csoport cselekvé ezen alkalmatossággal azt is, hogy a Francia és Austriai Nagy Követeket, midőn a külső Követségek számára rendeltetve lévő helyről a szalából kijöttek, mecskolódásokkal illette.

Nagy Britannia.

A Királynénak a Királyhoz írott levele, melyben a Királlyal együtt való megkoronáztatását kívánta, e volt: —

A Kir. nagy Felséghez az ö szsze-gyülekezett Tanácsban: —“

„Ambár a Királyi Felség a maga Junius 9. dikén Carltonhouseben kiadott Proklamációjában azon Királyi akaratját közönségessé tette, hogy a maga megkoronáztatásának cerimóniáját a Wesminsteri Királyi palotában végre akarja hajtani — azonban arról, hogy a Királyné is megkoronázttassék, semmi parancsolat nem adattatott és semmi afféle készületek nem tétettettek, mint illy alkalmatossággal eleitől fogva tétettetni szoktak volt, — és minthogy ő Felségének sok alattvalói ezen Országoknak régi szokásaik szerint, valamint szintén a magok törvényes jussikkal megegyezőleg, melly jusok az ő

jószágaikhoz, 's birtokaikhoz vagynak kapcsolódva, megkívánhatják, hogy a Királynénak koronázttatási cerimóniatartásokban bizonyos szolgálatokat tehessenek, sőt tartoznak is ezen szolgálat-tételekkel, mint mind ezeket az ő elejki a régibb időkben tették — 's minthogy ezen tekintetben Királyné ő Felsége nem csak magára nézve tarthat just a megkoronázttatáshoz, hanem azért is, hogy ez által az említett alattvalóknak jusaik és örökségi birtokaik is védelmeztesse 's fenntartassanak —

Mind ezekre nézve alázatosan kéri a Királyné a Királyi Felséget, hogy méltóztassék haladék nélkül egy Proklamációt kiadni, 's ez által a közelébb következő Julius 19. dikét, mint azon napot meghatározni, arra nézve, hogy a Király Felsége megkoronázttassék, 's méltóztassék továbbá azt is megparancsolni ő Királyi Felsége, hogy a mondott napra 's a koronázttatási cerimóniára mind azok szolgálati kötelességek szerint jelennyenek-meg, még pedig olly készülettel 's öltözettel, mint azt ezen nagy cerimónia megkívánnya, 's a mint kiki közölök ezen cerimónia szolgálatjával megegyező módon felöltözködni tartozik. Végezetre azt is méltóztassék megparancsolni Király ő Felsége, hogy a Birodalom nagy peccsétével egy Biztosság neveztesse ki, a melly minden ezen tekintetre nézve bejöhethő kérelmeket és kívánságokat vizsgáljon-meg, halgasson-meg, 's ítéljen-meg.

„A Királyné, mint kötelessége magával hozza, soha meg nem fog szünni, a Királyi Felség boldogságaért imádkozni.“

A Titkos Tanács, minekutánna a Királyné kívánságát meghalgatta, 's a Királyné Prokurátorai beszédjeik meghalgtatásával néhány ülésekben foglalatosko-

dott volna, végezetre' olly határozást mondott ki Julius' 10-dik napján: — „Hogy a' Királyi Feleségeknek soha nem volt jussok a' megkoronáztatásra, hogy az ő megkoronáztatásban való részesülések, eleitől fogva és mindenkor csak mint kedvezés és kegyelem, úgy tartatott; melyre nézve tehát a' Titkos Tanács a' Királynénak azon kívánt jussát, hogy megkoronáztassék, tellyességgel meg nem esmerheti; s mint hogy ezen határozást már Király' ő Felsége is megesmerte, erre nézve megparancsolja a' Titkos Tanács, hogy ezen határozás hirdettessék ki s a' Királynénak adattassék tudtára. — Tudtára is adták Jul. 11-dikén reggel.”

* * *

A' Szent Ilonai halotti történetekre nézve minden Londoni Ujságlevelék kihirdették a' sziget' Kormányozójának Hudson Lowének ezen levelét, mellyet ő Jul. 6-dikán irt a' Hadi és plántatartományok' Ministeréhez Lord Bathursthoz: —

„Mylord! Kötelességemnek tartom Uraságotat arról tudósítani, hogy Bonaparte Napoleon e' hónap' 5-dikén estvéli 6 óraker 10 minútaker, olly betegség után, melly néki a' házból való kimenetelt Márczius' 17-dik napjától fogvást meg nem engedte, meghalt. Őtet, betegségének kezdetétől Márczius' 17-dikétől fogva ugyan ezen hónapnak 31-dikéig, csak a' maga tulajdon Orvosa, Professor Antommarchi gyógyította. Ezen idő-olta Arnott Ur a' 20-dik Regiment Orvosa is látogatta a' Professor Antommarchi Ur' társaságában. Doktor Schortt az itt őrizeten lévő sereg' Orvosa, és Doktor Mitchel a' Királyi tengeri sereg' Stabális Seborvosa, kiknek, valamint szintén a' szigeten találtató minden Orvosoknak segedelme, Bonaparténak ajánltattak vala, Professor

Antommarchi által Május' 3-dikán orvosi tanácskozásra hívattattak vala, de nem találtak módot a' Patzienssel való beszélhetésre. Doktor Arnott, Bonaparte mellett volt, mikor lelkét kiadta. Kapitány Crokat, a' szolgálatot-tévő tiszt, valamint szintén Schortt és Mitchel Orvosok is, azután mindjárt megnézték a' holt testet. Arnott Ur egész éjjel mellette maradt. Ma reggel 7 óraker, én, a' Vice Admiral Lambert, a' sziget' legfőbb vezére; Marquis Montchenu a' Francia Király és az Austriai Császár' ő Felségek' Biztosa; Brigadéros Coffin, a' második vezér; Brocke és Greentre Urak, a' sziget' tanácsa' tagjai; Brown, Hendry, és Marryat, tengeri Kapitányok, egygyütt azon szobába mentünk, hol a' holt test feküdt. —

„Minekutánna én a' holt testet, a' Bonaparte' holt testének, a' ki betakaratlan ábrázattal feküdt előttünk, megesmertem; kimentünk a' szobából. Azután, hogy a' holt testet ~~néztük meg~~, megengedtetett az ezen szobába való bemenetel a' Bonaparte' minden házi embereinek, minden tengeri és szározi tiszteknek, a' Napkeleti Indiai Kompánia' minden polgári tisztjeinek s a' sziget' lakosai közzül is külömbkülömb személyeknek. A' holt test ma délutáni 2 óraker, Schortt, Mitchel, Arnott, Burton Orvos Uraknak s az Indiai Kompánia' szolgálatjában lévő Seborvos Mathew Livingstone Urnak jelenlétekben megnyittatott. Professor Antommarchi, s Bertrand és Montholon Generális Urak is jelen voltak a' megnyitási munkán, s az Orvosok tisztí tudósítást adtak ki a' betegség' mivoltáról. Én a' holttestet a' legfőbb rangú Generálist illető tisztelet-tétellel temettetem-el, s a' többi. —

„Hudson Lowe,
Generál-Lieutenant.

)(*

Itt következik még egy, néhány Londoni levelekben ezen tárgyról találtató tudósításnak rövid summázata, melyet azért nyomtattattunk ide, hogy ebben is talátnak némelly oly környülállások, melyek az előbbiekben még nem fordultak elé: —

„A' Bonaparte' nyavalyáját csak Május' 2-dikán kezdték veszedelmesnek tartani; 3-dikban még rosszabbul mütatta lenni magát a' nyavalya; 4-dikben, frissítő szerekkel való élés után, egy kevésse könnyebbedni láttatott; 5-dikben reggel már semmi reménség nem volt megtartatásához. A' telegraphus egész nap munkában volt. A' betegség' állapotjáról kiadatott tudósítás e' volt: „Kezei és lábai meghidegültek; már csak a' pulsusa ver.“ A' Patziens teste nagyon elfogyott. A' tábori ágy mellyen feküdt, a' volt, mellyet táborozásai alatt is magával hordozott. Erre volt terítve az a' köpenyeg, melly a' Marengói ütközetben is a' hátán volt; a' most erre volt fektetve. A' kisded szoba, melybe kinyutoztatták, fekete posztóval bevonatott; a' fejéhez Oltárt helyeztettek, melly mellett Bertrand és Montholon könyvező szemekkel állottak. Bertrandné kihallható zokogással sírt az oldalszobában; a' test' lábainál mély gyászba öltözve állott a' Pap. Az egész háznép siránkozott. A' holt testet 4 lovas gyászos szekéren vitték ki. A' szekér előtt mentek: a' Pap, Bertrand Napoleon a' Marschal' fija, Orvos Doktor Arnott's a' Seb orvos. Ezek után következett a' halottas szekér, két felől 12—12 Grenadirosok, kik a' koporsót a' sirhoz leemelték; a' hova szekérral a' meredek oldalon nem lehet lemenni. A' gyászostakaró két szegleteit Bertrand és Montholon fogták. Utánok következtek a' Napoleon' lovagló paripája, két inas által vezetettvén. Az után

jöttek Bertrandné a' leányaival fedetlen kocsiban; mellyet két felől és hátul a' Marschal Udvari cselédjei vettek körül. Itt következtek: a' tengeri tisztok, a' General-Stáb, Gen. Coffin, Marquis Montchenu, 's mind ezek után a' Vice-Admiralis 's a' Kormányozó. Végezetre a' Hudson Lowe' felesége és leányai legmélyebb gyászban, fedetlen kocsiban ülve 's a' Kormányozó' cselédjei által körülvéttetve. A' szigeten lévő minden fegyveres sergek, mellyek eleintén a' halmokon sorokat formáltak vala, a' gyászos sereg után csapatonként következtek. A' katonaság 's ágyuk háromszori salveadásaira a' kikötőhelyben lévő Vigo nevű Admiralisi hajó ágyuji feleltek ugyan annyi lövések által. Londwoodtól fogva a' temető sirig 1 1/2 mértföldnyi távolság lehet; az odavaló menetel alatt 4 muzsikai karok muzsikáltak szomorú halotti nótákat. A' 14 láb mélységű sír' fenekén, egy csupa faragott erős vas kapcsokkal összefoglaltatott kövekből kirakatott oldalú gödröcske készítettvén, a' hármas koporsó ebbe tétetett-be. A' külső gála-koporsót, a' melly Indiai fekete fa hasábocskákkal volt kiczifrázva, hasonló fedél borította-be, a' melly ezüst srofokkal volt hozzá foglaltatva. A' szívet egy ezüst és bor spritussal töltött, 's a' gyomrát is más ezüst skatulába helyeztetve, a' koporsóba zárták-be. Az egész sír ki volt kövel rakva, 's a' kövek kemény vas rudakkal foglaltattak össze. Leletetvén a' koporsó, a' sír száját egy egygyetlen nagy kövel zárták-be. —

„A' Bonaparte' feje a' testihez képest igen nagy volt. A' csontjai gyéngék 's inas husai csak kevésse voltak kiállók. Egész testén csak három sebhelyek látszottak. Egygyik bajonét-azúrás volt, mellyet a' Touloni ostromkor kapott; a' más kettők gollyobis által kapott surló vagy

ütések voltak; melyeknek egyikét Olaszországban, a másikat Régensburgnál kapta.

O - Meara, a ki régebben, mint Seborvos, Bonaparte mellett szolgált, s azt erősítette volt: „Hogy az ezen híres „nevezetes Fogoly” nyavalyája fészke annak májában legyen, és hogy ezen rossznak a Szent Ilonai Clima miatt szükségességesképpen még veszedelmesebbé kellessék lenni — nagyon haragszik most azon feljebb nevezett öt Seborvosokra, a kik a Bonaparte holt testének felnyitásától készítettett írást aláírták, azért, hogy azt erősítették — hogy a máj egészen egészséges s a gyomorbéli kinyílt-fene „csak egyedül volt a betegségnek oka.“ Ezen O - Meara nevű Seborvos Ur „Tudatlan Tanulóknak“ nevezi az említett Orvosokat, azért, hogy azt hihetik, hogy a megmagyarázott Fene, hat hetek alatt halálos betegséggé lehetne, s még most is állhatatossággal erősíti, hogy a Bonaparte nyavalyája nem a gyomrában, hanem a májában volt, úgy magyarázván a dolgot, hogy ezen betegség azzal a tulajdonsággal bír, hogy a vége felé közelítvén, egészen egészséges tekintetet szokott felvenni s t. Ezen Orvos írásának egész czélzása az, hogy megmússa, hogy a Bonaparte halálának az Anglus Ministerek az okozói, 1)ször azért, hogy a Kormányzó által néki a bosszankodásra mindenféle okokat szolgáltatottak — 2)ször azért, hogy O - Meara Urnak meg nem engedték, hogy Szent Ilona szigetére vissza útozzék s Bonapartét gyógyítsa.

A' Ministeri Kurir mind ezekre eképpen szoll: „Az Angliai Országlovszéknek ezen új rágalmaztatását olly gyávnak találták a' Times s még az egyéb megkülömböztetett Ellenkező Irók is, hogy

az O - Meara Ur erről való bosszú irását még csak kihirdetni se tartották méltónak. Tudva van az, hogy Antommarchi Urat Bonaparte maga kivánta volt Orvosává, s e néki minden nehézség nélkül megadott. Az is tudva van, hogy Bonaparte tellyes szabadsággal bírt a szigeten való lovaglásra s járkálásra, csak hogy szemmel tartották, hogy hol jár. Az az ellenvetése is O - Meara Urnak, hogy Antommarchi mint a Bonaparte Orvosa, nem írta nevét a test Felnyitásának Protokolluma alá a több Orvosokkal együtt, erőtelen, és onnét magyaráztathatik-meg, hogy Antommarchi Ur csak Orvos és nem Seborvos; ötöt csak az illeti, hogy a nyavalya historiáját megírja, és az tellyességnem, hogy a holt testet megnyissa. De továbbá, minthogy a megnyitás munkáját ezen Anglus sziget öt megkülömböztetebb Seborvosai tették-meg, azt nékiek szükségességesképpen az Anglus Kormányzóhoz is kellett küldeniek. Antommarchi Ur pedig, a ki nem Anglus alattvaló, nem is köteleztetett ezen Protokollumnak aláírására. Ő, mint más idegenek, mint Bertrand, mint Montholon Urak, csak mint tanú, úgy volt jelen a felnyitás munkáján.

A' Király Biztosságot rendelvén a' Parlamentumhoz, annak két házait Julius 10. dikén összehivattatta, s annak üléseit bezáratta, s a dolgok jelenlévő állapotjáról egy rövid előadást is intéztetett az Ország képviselőihez. — A' Parlamentumi üléseknek berekesztetése előtt, előbb arról panaszoltok az alsó házban annak Tavystok nevű tagja, hogy ezen koronázásra illy sok fegyveres serget gyűjtenek a Ministerek Londonba; az után azt tudakozta ezektől: hogy már most minek-

atánna a nagy Hadi-vezér, Angliának szüntelen való ellenkező társa, a világból kimult s a Francziák mostani Királya pedig Anglia eránt illy barátságos indúlattal viseltetik, s a midőn az Ország belső részein minden felé legcsendesebb indúlat uralkodik — nem szándékoznak a nép terheit az által kissebbíteni, hogy a 250,000 emberekből álló fegyveres erőt valamivel kevesítsék. Minister London-derry úgy felelt: hogy a katonaságot Londonban most nem valami előrevaló vigyázásból, hanem csak a koronázáshoz kívántató fényességre nézve szaporítják: a mi pedig a fegyveres seregnek kevesítettését illeti, ez most, a mostani békeséges állapotra való tekintetből különben is systemája az Országlószéknek, a nélkül mindazáltal, hogy még most előre meg lehetne mondani, hogy mikor és mennyivel fognak a seregke kevesítettetni.

Vévén a Királyné a Titkos Tanácsnak azon határozását, hogy a megkötöttségben nem részesülhet, ekképpen írt még az nap a Belső Ministerhez: — „Mylord! Látván, hogy a Titkos Tanács Biztossága töllem azon just, mellyet megtartani kívántam, s a mellyel még eddig minden Királyi Feleségek (a Fejedelemnek akaratjától függő minden kifogás nélkül) éltek, meghatározott módon megta-

gadta: szükségesnek tartom Uraságodat afelől tudósítani, hogy czélzásaom az: hogy a koronázási cerimonián, a melly Julius 19-dikére határoztatott, így is legyenek, melyre nézve azt kívánom, hogy számomra illendő ülő helyly rendeltessék.

„Carolina, R.

Ujabb Tudósítások.

Spanyol Ország. — Madridban a Polgári Kormányozó, egy olly Proklamációk depositoriumára találván a Santiago uczában, a mellyeket a Királyság barátjai a Revolúziós intézetek ellen a nép közt elterjeszteni iparkodnak, s olly gyanú támodván, hogy ezen Proklamációknak készítettésekben a Kir. Kincstartó is részes volna, ötöt ezen csupa gyanuért tüstént elfogattá. — Az Universal nevű Ujság hathatós bankodást nyilatkoztat azért, hogy a Cortesek ülésének bezárattatásakor az Elölülő azon beszédéhez, mellyel a Király beszédjére választott, a Külső Udvaroknak ott jelenlévő Követeikre nézve is nem ragasztott néhány szavakat, példának okáért így szollhatott volna hozzájuk: „Európai Monarkhák! Követei! Mikor fognak a ti Monarkhaitok azon kibeszéllhetetlen gyönyörűséggel élni, hogy Státusaikban azt szemlélhessek, a mit VII-dik Ferdinandus itt most maga előtt szemlél.“

H i r d e t é s.

A Királyi Udvari Magyar Kamara által az Ó-Aradon lévő Ser- és Palinka-főző Ház; minden féle gabonából való Ser és Palinka árulási kiszorító jussal az Uradalomnak egész kerületében, továbbá Aradon a Bor-árulási Regale, valamint szintén a várbán is a korcsmálási és husvágási s árulási jusok, így szintén a Koscher-borárulás is ugyancsak Aradon, Augustus 7-dikén 1821-ben Ó-Aradon, hat egymás után követhető esztendőkre kótyavetye által, újabban árendába adattatnak.

Az árendálni kívánók tehát Ó-Aradon az említett napon jelennyenek meg: a kótyavetye feltételeit pedig megnézhetik, valamint Budán a Camara Szántartói Cancellariájában, úgy Ó-Aradon a Camara Préfektusi Hivatalánál, avvagy minden esetben Bécsben a Cs. K. Közönséges Udvari Camara Expedíturájában is.

Redaktor: Pánczél Dániel. Nyomtatja Nemes Hirschfeldi Stöckholzer Felix.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

A' mi Hazai nevezetesebb Tudósításaink mostanában ezek: —

Békés, Junius' 22-dikén 1821. Buzgó öröm, és háládatos érzések újulnak meg bennünk, a' midőn az itt lévő Ref. Templom tornya teteje nagy költséggel újjonnan lett építtetésének, már tökéletességre való vitelét; és ugyan azon Ref. Templomnak bővebbítését sikeres folyamatban lenni látjuk. — Emeli szívünket annak jobbágyi háládatossággal való megismérése, hogy ezen nagy tekintetű, és tehetségünket a' mostani idők környülállásaihoz képpest fellyül múlt munkában való előmenetelt, nagy részben ama' jobbágyai eránt való példás szeretetéről, 's azoknak boldogítására igyekező atyai indulatjáról, mindenek előtt ismeretes Cs. K. Kamarás, Máltós Gróf Wenzelheim József Antal Urnak, a' mi legkegyesebb földes Urunknak, jobbágyai között erántunk is újjonnan megmutatott nagylelkűségének köszönhetjük, a' ki látván mind azt, hogy a' nevezett építtetések már haladékot nem szenvedhetnek, mind azt, hogy mostani helyheztetésünkben azoknak megtételére magunktól elégtelenek volnánk; szándékunk elősegülésére példás nagylelkűséggel ezen Ref. Ekkleziánk számára, több mint 300 Pozsonyi mérő gabona vetés alá való, 's léghobb minéműségű szántóföldet, használás végett engedni méltóztatott (mely földbe tett mostani vetéseink, a' legjobbak közzé számláltathatnak környékünkön) ismét ugyan e' végre 500 for. kész pénzt adatott oly kegyes ajánlással, hogy e' célra tovább is segedelemmel lenni meg nem szünik, szeléd nyájassággal, és bölcs értelemmel adván elő, az előtte inkább

háládatos érzéseiknek, 's Fiúi szereteteknek ösztönéből, mint jobbágyi kötelességből tisztelettelre megjelent helybeli Előjáróknak, a' Templomoknak czélját; hozzá tévén azt, hogy „a' ki ugymond igazán, és színmutatás nélkül vallásos, és buzgó, az lehet igazán jó Polgár és hív Jobbágy.“ — Ugyan ekkor az újjonnan építtendő Helybeli új Notáriusi lakás építésére 500 forint kész pénzt ajándékozni méltóztatott.

Csak az Egek jutalmaztathatják meg e' nagy Kegyességet. — Hív jobbágyai pedig, kiknek szíveikben e' közjóra tett áldozat által jó Attyoknak háládatos emlékezete örökítettett, meg nem szűnnek az Istennek sokszoros áldásait forró buzgósággal kérni e' bölcs, és kegyes Grófnak házára!

Házil. M. Vármegeyéről Julius' 12-dikén 1821. Melly sok, és tételessé károkat okozott a' Maros vizének hirtelen kiöntése, mind az Ujságlevelekből, mind más tudósításokból tudva vagyon. De sehol is az említett víz egész folyásában annyi pusztítást nem tett, mint Csánád Vármegeyében Priv. Makó Városában. A' hol is a' Maros vize az eddig tapasztalt legnagyobb árvizek magosságánál hirtelen felyebb dagadván, a' várost, és annak határát az árvizek ellen oltalmazó négy ezer ölnyindél több hosszúságú töltést részszerént meghaladta, részszerént elszaggatta: 's a' víz nagy sebességgel csak nem az egész várost elborította; hanem a' szőlős kerteket is semmivé tette, számtalan házakat elsepert, és öszve döntött; a' lakosokat nem csak hajlékaiktól: hanem vagyonaiktól, 's élelmektől is megfosztotta, és a' leg siralmasabb inségre, 's köldülésre juttatta. — Szívekre vették ezen sze-

rencsétlen esetet a szomszéd városok, és helységek, a mellyek közül H. M. Vásárhely, és Szentes városok különös példáját mutatták felébaráti szereteteknek, és könyörületessegeknek; midőn minden nap küldözik kocsikkal, szekerekkel az elpusztult Makóiak számára a kenyeret, búzát, lisztet, szalonát fűzeléket, pénzt, s egyebet. Különösen Vásárhelyen a nemzeti Magyar Játzó Társaság is megmutatta a szerencsétlenek felségítésére való készségét, midőn e folyó hónap 11-dik napján a megkárosodott Makói lakosok hasznára egy érzékeny játékot adott Kassay Sámuel igazgatása alatt, ezen nevezet alatt: „Az Ártatlanság Paradicsoma, vagy Gróf La Peyrouse“ melly Játékon számos nézők jelenvén, a vízbe borúltaknak felségítésére nem kevés summa pénz gyűlt össze. Imé itt vannak a követésre méltó dicséretes példák!!

BCU Cluj Central University

Lérváról Julius 8-dikán 1821. — E folyó hónap 5-dike volt városunkra nézve az az örvendetes nap, mellyre határozva vala Méltóságos és Fő Tisztelendő Benyovszki, és Urbanovi Benyovszky János Urnak, Felszentelt Listeri Püspök, és Primás ó Herczegségének az Egyházakban Segéd Püspöke, az Esztergomi Fő Káptalan Lectora, és Kanonokjának városunkban való bójövele, hogy a következő két napokon az ifjabb Katholikus Keresztényeket a Bérnálás Szentségében, a mi nyolcz esztendőtol fogva nálunk nem történt, részesitené. — Ezen mindenektol szeretett, s tiszteltetett Uri Vendégnek díszes elfogadására előre minden rendelések megtétettek a helybéli Plébános Urtól Nagy Tiszteletű Szekfü Ferencz-től, a ki is a bójövetel napján ó Méltóságának tiszteletére, és meghívására Lekér-

re, a hol 4-en és 5-en vitetett végbe a Bérnálás Szencsége, kirándula. Ó Méltóságának városunkhoz való közelítését a Várhegyen lévő mozsarak dörgése, és harangok szóllása jelenté meg a várakozással tellyes hiveknek, a kiknek nagy öröme végre az óhajtott Vendég a Méltóságos helybéli Uraság Herczeg Eszterházy két Huszárjától, és számos városi lovas Polgároktól vezetettvén, s több Egyházi személyektől kocsin kísértetvén délutáni hat óra tájban városunkba szerencsésen elére, a hol is a Templom előtt két sorba állított Nemzeti Oskola, és Gymnasium-beli tanuló Ifjúságtól, nem külömben egyéb össze sereglett hivektől számtalan éljen kiáltások által fogadtatván, először is a Templomba méne, a hol a helybéli Plébános Urtól számos Papság társaságában üdvözöltetvén, ájtatos könyörgések után a jelenlévökre Püspöki áldást ada; azután pedig a trombiták harsogása, s egyéb muzsikai eszközök zengése, mozsarak durrogása, és vég nélkül való éljen kiáltások között a Plébániára kísértetett, a hol a Tiszt. Papság, helyben lakozó Nemes Uraságok, Mélt. Uraság Tisztjei, és a Városi Tanács illendő módon köszöntötték. — 6-dikban, és 7-ikben különös Egyházi szer-tartással, buzgósággal, kegyességgel, és fáradhatatlansággal két ezernél többre ada fel a Bérnálás Szentségét; — azonkívül a Helybéli Uraságokat, és a Kegyes Oskolák Collegiumát, s Oskoláit méltóztatott meglátogatni, mindenütt a véle született kegyességének, nyájasságának, s Nemes jószívűségének nyilvánosságos jeleit mutatván. — Tegnap délután hasonló pompával, a mint bójövelekor a szeretett Püspök Ur, sok áldások követvén öt, Verébélyre elútaza, mindenütt a népnek öszveseregése, és éljen kiáltásai által üdvözöltetvén, s kísértetvén.